

Akí sú bežní žiaci ZUŠ a čo robia tí výnimočne talentovaní? Rozpráva Vencislava Ilievska, učiteľka na Základnej umeleckej škole Jána Albrechta.

Z tisícky talentovaných urobí koncertnú kariéru možno desiatí.

Číslo 1/2022 | Ročník 4 | Január 2022 | petrzalka.sk

Rozpočet Petržalky na rok 2022 je schválený.

Ako to v ňom vyzerá pre školstvo, šport, kultúru či životné prostredie?

FOTO: Envato Elements

Str. 7
MČ zaviedla
príspevok pre
novorodenca

Str. 13
Petržalka má
majsterku sveta

Str. 15-16
Tajomstvá
miestnych ciest

Rozpočet je vyrovnaný, naklonený školstvu

Na zasadnutí miestneho zastupiteľstva 14. decembra 2021 schválili petržalskí poslanci rozpočet mestskej časti na rok 2022 vo výške 54 107 757 eur. Najviac peňazí pôjde do oblasti vzdelávania a súvisí s materskými a základnými školami.

Oblasť školstva hrá prvé husle tak z pohľadu bežných výdavkov, ako i kapitálových. Ako pripomína vedúci finančného oddelenia miestneho úradu Mário Turan, *„takmer polovica bežných príjmov bude investovaná do oblasti vzdelávania a to isté platí pre kapitálové výdavky, z ktorých najviac investujeme do našich škôl“*. Čo sa týka bežných výdavkov, viac ako 10 miliónov eur je vyčlenených na oblasť predškolského vzdelávania, pričom tento rok by sa mala sieť materských škôl rozšíriť, a viac ako 10 miliónov aj na vzdelávanie v základných školách, ktorých bude naďalej 11.

TÉMA Niekoľko miliónov je určených na zlepšenie technického stavu budov, na podporu voľnočasových aktivít v ZŠ aj na školské stravovanie v ZŠ.

Ďalšie výdavky poputujú predovšetkým do modernizácie a chodu miestneho úradu, ktorý na rozdiel od minulých rokov drvivú väčšinu dodávateľských služieb preniesol priamo na vlastných zamestnancov, čím sa zefektívnila najmä údržba v mestskej časti. Nemalé sumy sú vyhradené aj pre oblasti kultúry a športu, sociálnu pomoc a v neposlednom rade pre životné prostredie.

Rozpočet na rok 2022 je koncipovaný ako vyrovnaný. Čo sa týka príjmov, najvyšší podiel budú tvoriť daňové príjmy, ktoré

budú vyššie ako minulý rok. Výrazný podiel budú tvoriť aj príjmy z grantov a transferov. Ide o dotácie zo štátneho rozpočtu na prenesené kompetencie štátu na obce a o dotácie na sociálnu starostlivosť Strediska sociálnych služieb Petržalka. Ďalšou položkou sú nedaňové príjmy (napr. prenájmy, administratívne poplatky, príjmy MŠ) a v neposlednom rade sú to príjmy rozpočtových organizácií, teda základných škôl, Kultúrnych zariadení Petržalky, Miestnej knižnice Petržalka a Strediska sociálnych služieb.

„Prilepšiť by sme si mali najmä daňou z fyzických osôb a z výnosu na dani z nehnuteľností,“ hovorí starosta Petržalky Ján Hrčka a dodáva: *„Tieto financie budeme môcť využiť na ďalšie dôležité aktivity našej mestskej časti. V roku 2022 sa tak budeme ešte viac venovať opravám chodníkov a detských ihrísk, budovaniu cyklotrás a športovísk aj revitalizácii zelene a údržbe verejných priestranstiev.“*

Čo sa týka výdavkov, už sme spomínali tie bežné, ktoré sú rozpočtované v sume 47 860 702 eur, no a kapitálové výdavky sú v rozpočte vyčíslené na 5 030 191 eur. Už v decembrovom čísle novín spomínal starosta Hrčka zámer znižovať investičný dlh a upozorňoval najmä na projekty v oblasti školstva či na opravy chodníkov. Pozrime sa bližšie na

to, čo obsahuje investičný plán MČ na rok 2022. Najviac projektov a najvyššie investície sa viažu na spomínanú oblasť školstva. Naďalej sa bude pokračovať v rozširovaní kapacít materských škôl, čo je prioritou posledných rokov. „V pláne máme vybudovať nové triedy na Fedinovej, Pifflovej, Bohrovej, Ševčenkovej a na Šustekovej,“ ozrejmuje vedúci referátu investičných činností Miloš Holán s tým, že toto rozšírenie kapacít by malo napredovať tak, aby sa do nových priestorov mohli prijímať deti k 1. septembru tohto roka. Holán dodáva, že nová materská škola by mala vzniknúť aj v časti Slnčnice.

V letných mesiacoch sa majú rekonštruovať kuchyne na ZŠ Dudova, ZŠ Prokofievova a ZŠ Turnianska. Aktuálne sa pracuje na verejných obstarávaníach súvisiacich s rozsiahlou obnovou toaliet a stúpacích rozvodov na základných školách Černyševského, Gessayova, Tupolevova, Prokofievova a Nobelovo námestie.

V investičnom pláne figurujú aj športoviská v areáloch škôl. Medzi zámermi je vytvorenie tartanových bežeckých dráh pri ZŠ Lachova a ZŠ Turnianska, kde by malo vzniknúť aj multifunkčné ihrisko. Avizovaná je takisto modernizácia telocviční.

Viac ako 420 000 eur by sa tento rok mohlo investovať do

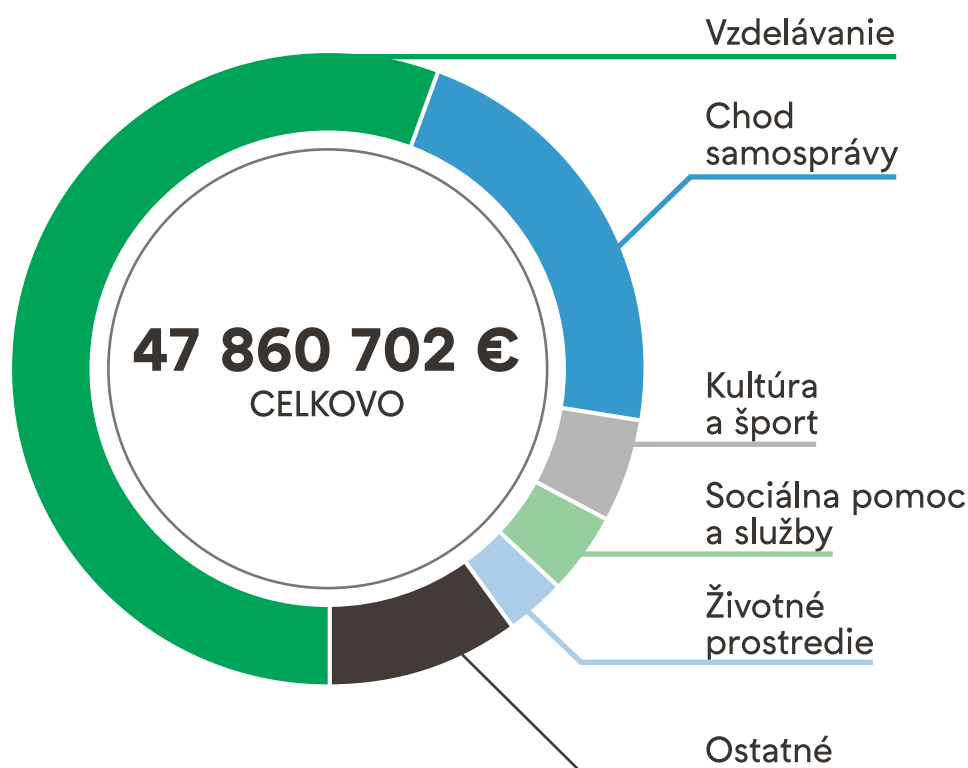
revitalizácie verejných detských ihrísk a predbežne sa to týka ihrísk na Pečnianskej, Šintavskej, Haanovej, Gessayovej, Šášovskej, Fedinovej, Wolkrovej, Medvedovej, Hrobákovej, Starhadskej

a Žehrianskej. Investičný plán obsahuje aj projekty výstavby cyklotrás či obnovy komunikácií alebo nákup strojov a zariadení pre referát správy verejných priestranstiev.

Kompletný materiál je zverejnený aj na webovej stránke petržalka.sk.

red

Bežné výdavky na fungovanie mestskej časti a jej inštitúcií:

INZERCIA

- skvelý tím odborníkov
- kvalitné zariadenia
- férové ceny
- príjemné prostredie
- zvierací salón
- kaviareň pre psy

info@easyvet.sk

0903655648

Mánesovo námestie 7

Ordinačná doba:

PO-PI 08:00 - 19:00

SO 09:00 - 14:00

NE 09:00 - 12:00

EasyVet.sk - veterinárna klinika Petržalka

Dvory 4 sú už v inom parkovacom režime

Pri parkovaní v petržalskej časti Dvory 4 si treba dávať pozor. Od 10. januára tam totiž platí mestský parkovací systém PAAS, čím sa mení situácia tak pre rezidentov, ako aj pre návštevníkov.

Regulované parkovanie na Dvoroch 4 zaviedlo Hlavné mesto Bratislava a základné pravidlo je, že v tejto zóne sa dá parkovať len na vyznačených miestach, nie mimo nich. Tieto miesta sú na rozdiel od petržalskej parkovacej politiky vyznačené bielou farbou.

Rezidenti môžu v zóne parkovať zadarmo na základe rezidentskej parkovacej karty, ktorá stojí 39 eur na rok. To je však cena za kartu na prvé auto. Za druhé sa platí 150 eur na rok a za tretie 500 eur. Viac ako tri rezidentské karty na byt sa nedajú získať.

Ak ste obyvateľom inej časti Petržalky, respektíve Bratislavy,

FOTO: Envato Elements

a na Dvory 4 občas potrebujete zájsť, oplatí sa vám kúpiť bonusovú kartu za 10 eur na rok. Tá vás oprávňuje parkovať v zóne dve hodiny denne zdarma. Treba si však „kúpiť“ parkovací lístok, hoci zaň platiť nebudete. Ak ste návštevník bez karty, musíte si za parkovanie zaplatiť podľa

hodinovej sadzby. Na Dvoroch 4 je to v pracovných dňoch od 0:00 do 18:00 a platí sa 1 euro na hodinu. Zaplatiť sa dá pomocou niekoľkých mobilných aplikácií alebo v parkomate, nie však prostredníctvom SMS.

Iné je, ak ste návštevník zóny a poznáte rezidenta s návštev-

níčkou kartou. Ten vám môže poskytnúť kredity zo svojej karty na vopred vymedzený čas a vy môžete parkovať zadarmo. Obyvatelia s rezidentskou kartou majú nárok na 100 hodín ročne pre svoje návštevy, obyvatelia bez rezidentskej karty na 150 hodín a ĽZP osoby až na 500 hodín ročne pre návštevy.

No a sú tu aj abonentské karty určené pre osoby, ktoré podnikajú alebo vlastní nehnuteľnosť či prevádzku v zóne, pre ktorú sa karta vydáva.

Na Dvoroch 4 teda treba byť obozretný a uvedomiť si, že oprávnené parkovať sa tam dá jedine s rezidentskou kartou, po zaplatení hodinovej tarify alebo vďaka niektorej z ďalších uvedených kariet. Zároveň je nutné zohľadniť, že v regulovanej zóne nemožno stáť na komunikácii, chodníku alebo spevnenom mieste bez vyznačeného parkovacieho miesta. To všetko by bolo porušenie pravidiel, za ktoré vodičom hrozia pokuty udeľované na základe objektívnej zodpovednosti. Viac informácií nájdete na webovej stránke paas.sk aj na petrzalka.sk. **dan**

MOŽNO HĽADÁME PRÁVE TEBA NA POZÍCIE

Zodpovedný/á redaktor/ka novín
Naša Petržalka

1 400 EUR/mesiac (brutto)
+ VÝKONNOSTNÉ ODMENY / NA ZÁKLADE KVALIFIKÁCIE, SKÚSENOSTÍ A VÝSLEDKOV

Asfaltér/ka ciest a chodníkov

1 000 EUR/mesiac (brutto)
NA ZÁKLADE KVALIFIKÁCIE, SKÚSENOSTÍ A VÝSLEDKOV

Kontrolór/ka na útvár miestneho kontrolóra

1 400 EUR/mesiac (brutto)
NA ZÁKLADE KVALIFIKÁCIE, SKÚSENOSTÍ A VÝSLEDKOV

Mestská časť
BRATISLAVA-PETRŽALKA

KONTAKT:
Mgr. Katarína Diheneščíková
Tel.: +421947487238

Mestská časť otvorila dotačný systém na rok 2022

Žiadatelia o dotácie mestskej časti nad 2 000 eur môžu podať svoje elektronické žiadosti len do 15. februára. O finančnú podporu projektov do 2 000 eur stačí požiadať do 31. októbra.

Podpora neziskových organizácií, združení a spolkov, ale aj malých športových klubov či fyzických osôb, ktoré svojimi verejnoprospešnými aktivitami prispievajú k rozvoju Petržalky.

Taký je dlhodobý zámer dotačného systému mestskej časti, na ktorý každoročne vyčleňuje zo svojho rozpočtu sumu 100 000 eur. Keďže sa finančná pomoc zo strany petržalskej samosprávy stretla s veľkým záujmom žiadateľov, pre tento rok sa rozhodla podporiť širšie portfólio záujemcov o dotácie a na tento účel investuje o 40 000 eur viac.

Navýšenie sumy odôvodňuje zástupkyňa petržalského starostu

Jana Hrehorová: „Celková požadovaná suma predstavuje zhruba dvojnásobok tej vyčlenenej z nášho rozpočtu, následkom čoho veľakrát nevieme podporiť dobré projekty, ktoré by si našu pomoc zaslúžili.“
Vicestarostka zároveň dodáva, že pre mestskú časť sú aktivity nezis-

kových organizácií, nízkoprahových centier, inštitúcií pomáhajúcim ľuďom bez domova či športových klubov veľmi dôležité, keďže v niektorých prípadoch dopĺňajú činnosť samosprávy a prispievajú tak k jej rozvoju.

„Žiadatelia o dotácie nad 2 000 eur sa musia poponáhlať a žiadosti podať už do 15. februára 2022, aby svoje projekty dokázali uskutočniť aj na začiatku leta,“ upozorňuje Hrehorová a prízvukuje, že maximálna suma na jeden projekt nesmie presiahnuť 5 000 eur. Vzhľadom na vyššiu sumu pochádzajúcu z verejných financií, o pridelení dotácie spravídla rozhodujú dotačné komisie a vo finále ich schvaľuje miestne zastupiteľstvo. Žiadosti o dotáciu do 2 000 eur je možné podávať do 31. októbra 2022 a schvaľuje ich starosta.

Podávanie žiadostí o dotácie prebieha posledné dva roky výlučne elektronickou formou cez internetový portál petrzalka.egrant.sk. Pre kompletné a správne podanie žiadosti je potrebné zaslať ju cez portál aj s povinnými naskenovanými prílohami.

V minulom roku mestská časť finančne podporila 48 väčších i menších verejnoprospešných projektov početných občianskych združení, neziskových organizácií či športových klubov. Výška poskytnutej účelovej dotácie sa odvíjala od celkovej finančnej náročnosti projektu. Sumár každoročne pridelených dotácií so zoznamom úspešných i neúspešných žiadateľov zverejňuje Petržalka na svojej internetovej stránke.

mh

Petržalka pomáha obetiam požiaru

Ničivý požiar, ktorý vypukol v noci z 20. na 21. decembra 2021 v jednom z bytov na Andrusovovej ulici 8 v Petržalke, zanechal za sebou škody na majetku v odhadovanej sume viac ako 150-tisíc eur. Vyžiadali si aj evakuáciu 16 obyvateľov, z ktorých niektorí skončili v nemocnici s ťažkými popáleninami. Mestská časť Bratislava-Petržalka zorganizovala dobrovoľnú finančnú zbierku na pomoc dotknutým rodinám.

Na to, aby mohla táto dobročinná aktivita fungovať priamo pod oficiálnou záštitou samosprávy, bolo potrebné zvoliť mimoriadne zasadnutie miestneho zastupiteľstva. To sa uskutočnilo 27. decembra 2021 ráno a bolo

jednohlasne za. „Po tom, čo sme na sociálnych sieťach a inde informovali o požiaroch so snahou pomôcť priamo v mene našej samosprávy, kontaktovalo nás niekoľko desiatok ľudí s otázkami, ako môžu pomôcť aj oni. Priam stovky podnetov na materiálnu a finančnú pomoc nás presvedčili, že organizovanie oficiálnej finančnej zbierky by určite malo zmysel,“ vysvetľuje vedúci referátu komunikácie miestneho úradu Jozef Rybár.

Peniaze môžu ľudia posilať do 23. februára, a to na oficiálny bankový účet samosprávy zriadený v Prima banke Slovensko – IBAN SK78 5600 0000 0018 0059 4067. Pre uľahčenie finančných transakcií vytvorila mestská časť viacere verzie platobných QR kódov, a to

pre sumy od 5 do 50 eur, ktoré ľudia do zbierok posielajú najčastejšie. Do uzávierky novín sa podarilo vyzbierať viac než 6 000 eur.

Ako prvá prispela do zbierky samospráva, ktorá zároveň ponúkla obyvateľke zhoreného bytu prechodné ubytovanie. Pracovníci mestskej časti pomáhali s vypratávaním zhoreného bytu.

„Táto tragédia zasiahla mnohých, preto považujeme za povinnosť mestskej časti vynaložiť snahu a v rámci našich možností pomôcť dotknutým rodinám či už finančne alebo inak,“ uviedol na margo pomoci starosta Ján Hríčka a ďakuje všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom priložili alebo priložia ruku k dielu.

red

Rodičia môžu žiadať o príspevok pre novorodenca

Petržalčania môžu od nového roka žiadať o finančný príspevok pre novorodenca narodeného od 1. januára 2022. Ten poslanci odsúhlasili ešte na minuloročnom novembrovom zastupiteľstve vo výške 100 eur na jedno dieťa. Stalo sa tak na návrh miestnych poslankyň Ľudmily Farkašovej a Ivety Plšekovej, ktoré pri navrhovaní sumy príspevku prihládali na počty narodených detí s trvalým pobytom v mestskej časti. „Ročne sa ich v Petržalke narodí asi 1 200 a na sume 100 eur sme sa zbydlí aj v porovnaní s inými mestskými časťami, ktoré tento príspevok poskytujú,“ uviedla predkladateľka Ľudmila Farkašová.

Petržalka takýto príspevok doteraz neposkytovala. Pravidelne však organizovala takzvané uvítanie detí do života, v ktorom plánuje v prípade priaznivej pandemickej situácie pokračovať aj v tomto roku. „Poskytovanie finančného príspevku sme zvažovali už dlhšie aj na základe podnetov od obyvateľov. Preto som rád, že návrh prešiel a my budeme môcť aspoň sčasti pokryť výdavky spojené s potrebami novorodencov,“ povedal starosta Petržalky Ján Hrčka, ktorý nevylučuje, že vzhľadom na

klesajúcu pôrodnosť sa bude suma príspevku do budúcnosti zvyšovať.

S prijatým uznesením nadobudli 1. januára 2022 účinnosť aj zásady, ktoré definujú základné podmienky pre získanie príspevku. Jednorazový finančný príspevok pri narodení dieťaťa môže mestská časť rodine poskytnúť pod podmienkou, že novorodenec má v čase podania žiadosti o príspevok trvalý pobyt v Petržalke. Trvalý pobyt v mestskej časti musí mať aj matka, a to najmenej tri mesiace ku dňu narodenia dieťaťa.

Dieťa zároveň nemôže byť po pôrode zverené do náhradnej starostlivosti. Takisto platí, že ak sa rodičom narodí súčasne dve deti, prípadne viac, jednorazový finančný príspevok sa poskytne osobitne pre každé dieťa. „Upozorňujem rodičov, že príspevok sa týka iba detí narodených od prvého januára 2022 a je možné oň požiadať najneskôr do dovŕšenia prvého roka veku dieťaťa. Po uplynutí tejto lehoty nemožno príspevok poskytnúť,“ pripomenula vedúca petržalskej matriky a ohlasovne pobytov Ilona Kraic.

O príspevok môže v mene matky dieťaťa požiadať aj jeho

FOTO: pexels.com

otec, ktorý musí predložiť svoj občiansky preukaz a tiež občiansky preukaz matky. Pri otcovi sa trvalý pobyt do úvahy neberie. Žiadatelia o príspevok sú povinní vyplniť predpísané tlačivo dostupné na webovej stránke mestskej časti

alebo si ho môžu prevziať priamo na oddelení matriky. Vyplnenú a vytlačenú žiadosť treba doručiť osobne alebo poštou do podateľne miestneho úradu na Kutlíkovej ulici 17, a to najskôr 28 dní od narodenia dieťaťa. **mh**

Otvorili novú materskú školu

Rozširovanie kapacít materských škôl patrí k prioritám mestskej časti a pravidelne vás informujeme o tom, kde pribudli nové triedy. Tentoraz otvorili novú materskú školu na Turnianskej 10. Desiateho januára sa tak do siete petržalských MŠ zaradilo už 25. verejné zariadenie toto druhu. Vzniklo prerábkou nevyužitých priestorov základnej školy a nové triedy majú kapacitu 84 detí. O stravovanie malých Petržalčanov bude postarané práve v jedálni základnej školy.

„Mali sme tú česť privítať v našich nových triedach prvých škôlkaron,“ oznámila riaditeľka Lucia Lindáková, poverená vedením novej

MŠ, na slávnostnom otvorení. „Všetky deti boli statočné a prvý deň zvládli na výbornú, a to aj vďaka rodičom, ktorí s nami veľmi dobre spolupracovali a najmä vďaka mestskej časti, ktorá nám vôbec umožnila stretnúť sa v týchto krásnych priestoroch materskej školy.“

Rozširovanie kapacít materských škôl má pokračovať aj tento rok. Dokonca by mali pribudnúť aj nové MŠ.

red

FOTO: Ivana Vrabľová

Vedieť informovať, vedieť počúvať

Každá samospráva sa musí o svojich obyvateľov starať aj po informačnej stránke, tlmočiť im všetko užitočné a pýtať sa na ich názory či potreby. V Petržalke sa o to stará (najmä) referát komunikácie.

Pri tomto druhu komunikácie treba myslieť na to, že na druhej strane sú ľudia rôzneho veku a sociálneho zázemia. Veľa ľudí. Preto je praktické komunikovať viacerými kanálmi a informáciu upraviť do čo najrozumiteľnejšej podoby bez toho, aby stratila zmysel. „Komunikácia je v dnešnej dobe boaxov a emócií, keď si ľudia často čítajú len novinové titulky a podľa toho si robia názor, veľmi dôležitá,“ hovorí vedúci referátu komunikácie Jozef Rybár. „My v Petržalke ľudom vysvetľujeme kompetencie mestskej časti a ukazujeme každodenné fungovanie samosprávy, jej povinnosti a ciele na reálnych príkladoch z praxe, ktorým rozumejú. Snažíme sa tie veci zjednodušovať s tým, aby pochopili ich podstatu a logiku. Je to podľa mňa dobrá cesta a cítíme to aj na spätnej väzbe od ľudí.“

Webová stránka, sociálne siete, aplikácie, podcasty, noviny, televízia, informačné letáky a plagáty – to všetko sú komunikačné kanály a nástroje, ktoré referát využíva. „Musíme byť flexibilní a mať všeobecný rozhľad, využívať všetky možnosti. A každú tému sa snažíme vhodne pri-

spôsobiť danému publiku, ktoré ten-ktorý kanál sleduje,“ poznamenáva Rybár. Samozrejme, nejde len o to, aby mestská časť distribuovala informácie smerom k obyvateľom, ide o obojstrannú komunikáciu a Petržalka poskytuje obyvateľom dostatok možností, aby sa na ňu mohli obrátiť. Dávno to už nie je len o telefonátoch a posielaní e-mailov. „Máme kolegu, ktorý rieši podnety občanov a tie zbierame napríklad cez platformu Odkaz pre starostu, no veľmi sa teším, že sa nám podarilo spustiť aj komunikáciu cez WhatsApp. S ňou je to jednoduché – človek ide po chodníku, zbadá niečo nefunkčné, nafotí to, pošle a my už o tomto probléme vieme, môžeme hľadať riešenie alebo povedať danému obyvateľovi, prečo ho riešiť nemôžeme, prípadne prečo to bude nejaký čas trvať.“ V tomto smere sa na referáte zvažujú ďalšie vylepšenia, veľkým plánovaným projektom je príprava

Dávid Pavlík (vľavo) z referátu komunikácie pri tvorbe podcastu. FOTO: Ivana Vrabľová

novej webovej stránky, ktorá bude modernejšia a prehľadnejšia.

Pri informačnom pokrývaní diania v Petržalke spolupracuje mestská časť aj s partnermi. Dlhodobou je to TV Bratislava, novinkou je spolupráca na výrobe podcastov so Strednou priemyselnou školou elektrotechnickou na Háľovej. Ďalšími partnermi sú mienkotvorné slovenské médiá, ktorým poskytujeme odpovede na ich otázky či tlačové správy

a týmto spôsobom sa dostávajú informácie k širšiemu okruhu ľudí. „No a v neposlednom rade sú to partneri na úrovni občianskych združení, firiem či jednotlivcov, ktorí robia niečo prospešné v rámci mestskej časti. Títo partneri dokážu našu komunikáciu autenticky tlmočiť ľuďom, spolupracujeme s nimi veľmi radi a stojíme za Petržalkanmi, ktorí robia niečo navyše pre svoje prostredie či komunitu,“ uzatvára vedúci petržalskej komunikácie.

dan

VYBERÁME Z VAŠICH PODNETOV

Kolegovia z oddelenia správy verejných priestranstiev opravili v decembri kolotoč na ihrisku na Mamateyovej ulici.

Nezaháľali ani na Námestí hraničiarov, kde expresne reagovali na nahromadenie odpadu.

Rada právnika:

Kúpa nehnuteľnosti a prihlásenie na trvalý pobyt

Kupujete nehnuteľnosť a plánujete sa presťahovať do nového bydliska? JUDr. Jakub Mandelík, PhD., radí, na čo si treba dať v takejto situácii pozor a aké zákonné povinnosti si splniť.

Ak ste sa rozhodli investovať do nehnuteľnosti, kvalitná kúpna zmluva je základom jej nadobudnutia. Kúpna zmluva sa spravuje najmä príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Na to, aby bola platná, musí mať písomnú formu a podpis predávajúceho musí byť úradne overený.

Zároveň musí obsahovať podstatné náležitosti vyžadované nielen Občianskym zákonníkom, ale aj zákonom o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (najmä označenie zmluvných strán, vymedzenie predmetu kúpy a kúpnej ceny). Odporúčame, aby kúpna zmluva obsahovala i precíznu úpravu spôsobu úhrady kúpnej ceny.

V prípade prevodu bytu určuje zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov aj ďalšie náležitosti nevyhnutné pre platný prevod vlastníckeho práva, napríklad popis bytu a príslušenstva

bytu, vymedzenie polohy bytu v dome označením čísla bytu a čísla vchodu, určenie podlahovej plochy, vybavenia bytu a pod. V prípade absencie niektorej zo zákonných náležitostí príslušný okresný úrad, katastrálny odbor nepovolí vklad vlastníckeho práva kupujúceho do katastra nehnuteľností.

V súlade so zásadou zmluvnej voľnosti strán a dispozitívnu zásadou si môžu zmluvné strany popri podstatných náležitostiach upraviť v zmluve aj tzv. vedľajšie ustanovenia, ktoré bližšie špecifikujú ich práva a povinnosti. Zmluva môže obsahovať napríklad výhradu vlastníctva, predkupné právo, právo spätnej kúpy či zmluvnú pokutu.

V dnešnej dobe vyžaduje kúpa nehnuteľnosti aj istú mieru investigatívny zo strany kupujúceho. V nemalom počte sa vyskytujú prípady pokusov o podvodné prevody. Z toho dôvodu je dôležité pozorne skúmať podmienky,

za akých predchádzajúci vlastník nadobudol vlastníctvo k nehnuteľnosti, nakoľko v budúcnosti môžete byť vystavení súdnym sporom s predchádzajúcimi právymi vlastníkmi (samotný výpis z katastra nehnuteľností nemusí obsahovať presné informácie a pravdivý údaj o skutočnom vlastníkovi).

S kúpou nehnuteľnosti sa spravidla spája aj otázka zmeny trvalého pobytu. Trvalý pobyt môže mať občan len v budove alebo jej časti, ktorá je označená súpisným číslom alebo súpisným a orientačným číslom a je určená na bývanie, ubytovanie alebo na individuálnu rekreáciu. Pokiaľ chcete prihlásiť svoj trvalý pobyt na adrese vašej novej nehnuteľnosti, treba si splniť tzv. oznamovaciu povinnosť. Zmena trvalého pobytu sa oznamuje na príslušnom mestskom alebo obecnom úrade po povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. V niektorých prípadoch je možné vykonať

zmenu aj elektronicky. Mestský, resp. obecný úrad, na ktorom bola vedená doterajšia evidencia trvalého pobytu, nie je potrebné navštevovať. Pre úspešné prihlásenie na trvalý pobyt je nutné predložiť doklad totožnosti a údaje potrebné k overeniu vlastníckeho práva k budove alebo jej časti.

V súvislosti so zmenou trvalého pobytu treba zároveň splniť ďalšie oznamovacie povinnosti. Zmenu trvalého pobytu by ste mali nahlásiť napríklad banke, zamestnávateľovi či katastru nehnuteľností v prípade, ak ste vlastníkom nehnuteľnosti. Ak vykonávate podnikateľskú činnosť, je potrebné zmenu nahlásiť Sociálnej poisťovni a podnikateľským registrom. Zároveň dávame do pozornosti, že do 30 dní od zmeny trvalého pobytu treba požiadať o vydanie nového občianskeho preukazu. Spolu so žiadosťou je nutné predložiť potvrdenie o zmene trvalého pobytu.

UROBME SPOLOČNE PETRŽALKU KRAJŠÍM MIESTOM PRE ŽIVOT. VAŠE PODNETY ZASIELAJTE NA PODNETY@PETRZALKA.SK.

December patril aj nevyhnutným orezom – nahnité dreviny na Furdekovej ulici a v areáli MŠ Ševčenkova to tak majú za sebou.

Oddelenie správy verejných priestranstiev sa postaralo aj o opravu lavičiek vo vnútrobloku na Lachovej ulici.

S hudbou môže byť krásne i ťažko

Na Slovensko prišla krátko po revolúcii z Bulharska, a hoci spočiatku neovládala dobre tunajší jazyk, vedela sa vyjadriť aj inak – hudbou. Venuje sa jej celý život, dodnes pôsobí na Konzervatóriu v Bratislave a učí na Základnej umeleckej škole Jána Albrechta v Petržalke. Vencislava Ilievská už podkula viacerých klaviristov, medzi ktorými sú aj skutočné esá, ako napríklad Ryan Martin Bradshaw, Peter Šandor či Krisztina Gyöpös.

Než sa dostaneme k hudbe, spýtam sa na vaše začiatky na Slovensku. Aké to pre vás bolo v cudzej krajine, v úvode divokých 90. rokov?

Krajina bola cudzia, ale predsa slovanská, so sympatickými a srdečnými ľuďmi. Slovenčinu som neovládala, ale s bulharským jazykom má veľa spoločného. Samozrejme, dosť intenzívne som sa ňou zaoberala, mala som dve veľké učebnice z univerzity aj učiteľku – matku môjho bulharského žiaka, ktorá študovala češtinu a slovenčinu. No keď som sem prišla, začínala som od nuly. Spočiatku som ja učila žiakov hrať na klavíri a oni mňa zase to, ako mám zapisovať do žiackych knížiek. Trvalo to taký rok, než som začala poriadne hovoriť. Čo sa týka jazyka, nebolo to ľahké, ale čo sa týka hudby, nebol problém.

A ako vás vnímali ľudia?

Väčšinou normálne. Zvykla som si, napokon, bola som vzdialená len tisíc kilometrov, nebola som v Amerike. A Bratislava na mňa urobila veľmi dobrý dojem ako kultúrne trojjazyčné mesto. Škoda, že z nej zmizli niektoré emblematické miesta ako synagóga a ďalšie, ktoré si pamätajú starí Bratislavčania.

Keď ste zvažovali odchod z Bulharska, bolo pre vás Slovensko jedinou voľbou alebo ste sa rozhodovali medzi viacerými možnosťami?

Mohla som ísť ešte učiť do Grécka. Od roku 1984 som však chodievala do Ústí nad Labem,

kde prebiehala súťaž Virtuosi per musica di pianoforte, a v Bratislave sme mali kamarátov.

Začali ste učiť v Petržalke, kde ste spočiatku aj bývali. Teraz v nej už síce nežijete, ale stále tam učíte. V akom veku-vom rozpätí sú vaši žiaci?

Mám žiačku, ktorá má 5 rokov, ale aj žiačku, ktorá má 38. ZUŠ je trojstupňová a najviac žiakov patrí do prvého stupňa, teda od 1. do 8. ročníka, čiže deti a mládež do 15 rokov. Väčšina žiakov je z Petržalky, ale mám nejakých aj z Kramárov, Jaroviec, Starého mesta, Karlovej Vsi... O hru na klavíri je obrovský záujem, ani všetkých nemôžeme prijať. Uprednostňujeme uchádzačov z 1. a 2. stupňa, dospelí majú niekedy smolu.

Hlásí sa veľa dospelákov?

Áno. Možno keď je už človek usadený, má zamestnanie a rodinu, chce si v istom momente splniť svoj detský sen, ktorý sa mu nepodarilo zrealizovať. Uživiť sa hudbou nie je ľahké, veď vidíte, ako málo sa robí pre umenie. A neplatí to len o Slovensku.

Učíte v Petržalke už od roku 1991, takže môžete porovnávať. Zmenil sa časom nejaký prístup žiakov k hudbe?

Myslím si, že veci sa zmenili k lepšiemu. Mladí ľudia sú ambiciozni v tom najlepšom zmysle slova, majú širší rozhľad, vďaka internetu sa môžu spojiť s každým miestom na svete... Len deti sú niekedy trochu rozmaznané. My sme boli prísnejšie vychovávaní, boli

sme viac obmedzovaní, ale mali sme aj viac disciplíny. Som však veľmi rada, že keď v súčasnosti niečo preberáme, deti si môžu hneď nájsť na internete niekoľko interpretácií. Kedysi sme museli hľadať v knižniciach, existovali iba platne...

Chcem ešte povedať, že som v ZUŠ Jána Albrechta šťastná, pretože riaditeľka Lucia Celecová urobila veľmi veľa pre to, aby sa škola zmenila k lepšiemu. Dáva priestor novým iniciatívam, je cieľavedomá a vytrvalá. Je tu dobrá atmosféra a veci sa hýbu dopredu.

Nemajú dnešné deti väčšie problémy s koncentráciou?

Dnes sa veľa hovorí o hyperaktívnych deťoch, zdá sa mi, že sa to až zneužíva. Všetko je však otázkou výchovy, nastavenia režimu, formy komunikácie a prezentácie. Dieťa je dieťa a keď sa začne nudiť, neurobíte nič. Ja s deťmi problémy na hodinách nemám. Problémy nastávajú doma, kde si musia precvičiť látku a často sa im nechce. Myslím si, že sú zatťažené priveľa vecami, nielen školou, ale aj všelijakými krúžkami a nestíhajú. Nemám proti tomu nič, ale malo by to byť s mierou.

Vy sa teda pri vyučovaní nalaďujete na vlnu detí a prístupujete k nim hravou formou?

Zdá sa mi, že som taká učiteľka, ale zároveň nie som príliš liberálna. Trvám na svojom a musím povedať, že sa mi to darí. Máme sa s deťmi radi, hráme sa, ale mám u nich rešpekt a musíme si urobiť svoje povinnosti. Je to všetko vec

FOTO: Ivana Vrabčová

zvyku. Pokiaľ si zvyknú na systematickú prácu, nie je problém.

Má význam deti nútiť?

Keď je človek nadaný, nepotrebuje ho nútiť, lebo to má v sebe a chce. Napríklad Ryanovi Martinovi Bradshawovi by skôr mali zohnať bodyguardov na odháňanie od klavíru. Ja by som však bola vďačná rodičom, keby ma viac nútili. Hlavne na začiatku puberty je dobré, aby bola nad mladým človekom kontrola. Mala som vtedy veľa záujmov a keby ma rodičia viac tlačili do hudby, nemusela som stratiť čas, ktorý mi potom chýbal.

Ak človek nemá veľa talentu, dokáže si majstrovstvo vydríeť?

Nie. Môže sa naučiť remeslo, to musí ovládať každý z nás. Ale ak chýba nadanie... Hudba je ťažká vec v tom zmysle, že potrebuje veľmi veľa času. Musíte sa dlho vzdelávať. Klavírny repertoár je

obrovský a nestačilo by vám ani päť životov, keby ste chceli všetko zahrat'. Každý skladateľ najprv písal pre klavír, je to základný nástroj. A preto je vo všetkých oblastiach povinný – u hudobníkov, spevákov, hercov...

Ale ak je niekto talentovaný, neznamená to, že automaticky urobí koncertnú kariéru. Z tisícok to zvládnu možno desiat. Je to totiž veľký tlak na psychiku. Potrebujete niekoho, kto nad vami bdie. Nie však impresaria, ale niekoho, kto vás berie skôr ako rodič. Aj Ryanovej mame som hovorila, aby bola pripravená byť stále s ním, ak ho chce naozaj podporovať.

Ako ste vnímali Ryana Martina Bradshawa, keď ste ho spoznali?

Zoznámili sme sa na jednej súťaži v Dúbravke, ktorú organizovala tamojšia ZUŠ. Mal vtedy sedem rokov a získal prvú cenu. Hral Chopina a keď som ho počula, mala som slzy v očiach. Išla

som k jeho mame, zagratalovala jej a povedala, že má doma poklad, ktorý musí čo najrýchlejšie ukázať svetu. Po viac než roku sa zhodou okolností dostal ku mne.

Predtým, než Ryan začal hrať, pozrel sa do notového záznamu a akoby už v sebe tú hudbu počul. A keď začal, tak nie slabikovať, ale hrať hudbu, dokonca v tempe, ak to nebolo niečo príliš náročné. U neho to bolo spojené aj s tým, že bol veľmi dobrý v matematike. Z teórie toho vedel málo, ale hudbu cítil. Za štyri týždne sa naučil Mozartovo Rondo D dur a vyhral s ním prvú cenu v Sofii. Pamätám si, že sme si vtedy napočúvali rôzne interpretácie skladby a on si vybral Horowitza. Bola to naozaj tá najlepšia interpretácia, hoci iné boli možno technicky dokonalejšie. Ryanova intuícia je jedinečná. Potom urobil skúšky vo Viedni na Univerzite pre hudbu a scénické umenie v triede pre mimoriadne nadané deti, kde sa dostal k výbor-

nému ruskému klaviristovi Vladimirovi Kharinovi. To bolo pre neho náročné, pretože sa musel za mesiac naučiť napríklad tri-štyri Bachove invencie a veľa inej látky. Zvládol to, ale nešlo to len tak a Ryan chcel mať všetko hneď.

Dokáže dať Bratislava talentovanému hudobníkovi dobré zázemie alebo môžeme byť skôr radi, že máme za rohom Viedeň?

Ak mám byť úprimná, skôr to druhé. Hoci Bratislava je mimoriadne kultúrne mesto, aspoň kedysi bola. Žiaľ, Ryan doposiaľ nehral ani raz so Slovenskou filharmóniou a ani v *Hudobnom živote* o ňom nepísali. Je však najmladším rezidenčným sólistom Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu a dvakrát hral pod taktovkou majstra Ondreja Lenárda. Ako jediný Slovák vyhral Concertino Praha, čo je veľmi náročná trojkoľová rozhlasová súťaž založená v roku 1966. Česi ho nosili na rukách.

Teraz v januári bude v Prahe nahrávať profilové CD, aj zo súťaže Virtuózi 4+ bude CD. Hral so Slovenským komorným orchestrom, so Štátnym komorným orchestrom Žilina, so Sinfoniettou dell'Arte, s Viedenským komorným orchestrom... A sme vďační, že pán Marián Lapšanský mu dal možnosť spolu s huslistom Teom Gertlerom mať polorecital na Bratislavských hudobných slávnostiach v roku 2019.

Čo môže dať nadanému hudobníkovi Viedeň a Bratislava nie?

Viedeň bola celé stáročia najdôležitejším hudobným centrom na svete. Teraz už nie je jediná, ale stále ostáva hlavným hudobným mestom. Je tam obrovská konkurencia. Ale talentovaný človek sa môže narodiť všade. Vo Viedni je množstvo cudzincov a oni v podstate vytvárajú jej kultúrnu úroveň. Pritom veľmi veľa ich je zo slovanských krajín.

Dokážu sa slovenskí hudobníci presadiť vo svete?

Vyzdvihla by som meno klaviristu Mikuláša Škutu, ktorý je pre mňa interpretom svetovej úrovne. V Londýne si získal najvyššie uznanie za interpretáciu Bachových diel. Patrí k najlepším slovenským

a svetovým klaviristom, aj v džezovej hudbe.

V decembri vyhral Ryan Martin Bradshaw za Slovensko medzinárodnú súťaž Virtuózi 4+, kde bol predsedom poroty slávny Plácido Domingo a program vysielali viaceré televízie. Ako sa pozeráte na takýto typ súťaží?

To je šou, niečo ako Česko-Slovensko má talent, ale bolo to pekne zorganizované. A veľa ľudí si takto Ryana všimlo. V tom zmysle to bolo dobré, že šou bola prístupná širokej verejnosti. Myslím si, že musia byť aj takéto populárne súťaže, aby ľudia prijali klasickú hudbu. Ryana trápilo, keď mu spolužiáci vo Viedni povedali, že klasickú hudbu už nikto nepočúva. On ňou žije a nezaujíma ho to, čo hrá rádio. Raz mi povedal – a to bol ešte malý –, že on verí v Boha a hudbu.

Vy počúvate aj nejakú inú ako klasickú hudbu?

Určite áno. Ja som z generácie Beatles, Rolling Stones, Simona a Garfunkela, Eltona Johna... My muzikanti nedelíme hudbu na takú a onakú. A všimnite si, že v Anglicku sú tí najväčší muzikanti veľmi dobrí vo všetkom. Keď sa pýtali Keitha Emersona z kapely Emerson, Lake & Palmer, čo naposledy hral, odpovedal, že Schumanov klavírný koncert.

Z mojich bývalých žiakov napríklad Peter Šandor hrá vyše 15 rokov v kapele Polemic a zároveň učí klavír na VŠMU.

A zo skladateľov klasickej hudby vás ktorí oslovujú najviac?

Mám veľmi rada Bacha a Brahmsa.

Vnímajú Slováci hudbu inak ako napríklad Bulhari? Sú rozdiely vo vnímaní hudby na národnej úrovni?

V hudbe sú rôzne temperamontové odtiene špecifické pre ten ktorý národ. Samozrejme, to, kde ste sa narodili, kde máte korene, aká príroda vás obklopuje, má význam. A to aj napriek globalizácii. Jednoducho, človek sa cíti taký, aký je, aj keď už nežije vo svojej krajine.

dan

Petržalka je naozaj zelená. Aj vďaka výsadbe stromov

Mestská časť Petržalka sa v rámci komplexnej starostlivosti pravidelne snaží dreviny na pozemkoch v jej vlastníctve či správe sadiť, ošetrovať, zalievať a v prípade chorých alebo invázných druhov aj vyrubovať. Jar a jeseň sú obdobím, keď zamestnanci oddelenia životného prostredia, územného rozvoja a dopravy v spolupráci s pracovníkmi údržby miestneho úradu vyrážajú do terénu aj za účelom výsadby nových drevín. Od jari 2019 do jesene 2021 sa im podarilo na území Petržalky vysadiť celkovo 172 kusov. Nejde však o finálne číslo. O vyšší podiel zelene v mestskej časti sa totiž stará aj väčšinový vlastník pozemkov v mestskej časti. Tým je magistrát hlavného mesta, ktorý len v rámci projektu 10 000 stromov vysadil v Bratislave od roku 2019 tisíce stromov, Petržalku nevynímajúc. Len v roku 2020 ich tu vysadil ďalších 167.

K vyššiemu počtu vysadených stromov prispievajú aj niektorí petržalskí poslanci. Vďaka nim

má za minulý rok Petržalka o 7 stromov viac. Jeden sa týči na Lúke vďaka pri Malom Draždiaku, kde bol 17. novembra 2021 vysadený platan venovaný 13 000 obetiam pandémie. Šesť líp zas pribudlo na novovznikajúcom multifunkčnom ihrisku Hrobákova.

„Ďalšie 4 stromy vysadila mestská časť v súčinnosti s Americkou ambasádou, Obchodnou akadémiou, so ZŠ Dudova 4 a Súkromnou materskou školou Brilliant Stars. Do výsadby boli opätovne zapojení študenti a zamestnanci školy,“ prezrádza Adrián Ševeček z referátu zelene, ktorý dodáva, že najväčšie druhové zastúpenie v rámci vlnnej výsadby mali javory a lípy, následne okrasné hrušky a jarabina.

Za roky 2019 a 2020 vysadili zamestnanci mestskej časti celkovo 112 stromov. Najviac ich pribudlo v areáloch základných škôl Holíčska, Gessayova a Dudova, ako aj v oblasti Kapicovej, Starohájskej, Wolkrovej ulice a Ovsíškého námestia.

Na jeseň minulého roka bolo vysadených najviac stromov na aktuálne revitalizovanom Šrobáro-

FOTO: MÚ Bratislava-Petržalka

vom námestí, kde zapustilo korene až 23 nových kusov drevín. Ďalšie boli vysadené na Nobelovom námestí a v lokalitách Brančskej, Jasovskej, Gercenovej, Gessayovej či Strečnianskej ulice. Tento rok pribudne z iniciatívy mestskej časti sto mladých stromčekov.

V rámci doplnkových aktivít súvisiacich so skrášľovaním okolia poskytuje samospráva viaceré možnosti aj pre svojich obyvateľov.

Tí sa prostredníctvom vyplnenej žiadosti môžu zapojiť napríklad do projektu Adopcia zelene alebo Petržalské predzáhradky.

Aktuálne dochádza na území mestskej časti aj k výraznému výrubu stromov, čo súvisí s výstavbou električkovej trate. Tento nevyhnutný výrub neskôr nahradí nová výsadba, v rámci ktorej má pribudnúť viac než 1 500 stromov.

mh

Chystá sa súťaž o najkrajšiu predzáhradku

Petržalka bude opäť hľadať najkrajšiu miestnu predzáhradku. Tento rok sa súťaž uskutoční po druhý raz a jej cieľom je zvýšiť povedomie o upravených priestoroch pred bytovými domami či na iných verejných priestranstvách. Mestská časť chce zároveň motivovať obyvateľov k skrášľovaniu svojho bezprostredného okolia.

Súťaž by sa mala spustiť na prelome mesiacov marec/apríl a slávnostné vyhlásenie výsledkov by malo byť začiatkom augusta. Výberová

komisia bude tak ako vlani zložená z piatich členov z radov poslancov a odbornej zložky referátu zelene miestneho úradu, ktorí budú hod-

notiť zapojené predzáhradky. V prípade otázok píšete na e-mailovú adresu predzahradky@petrzalka.sk.

red

Nové osvetlenie v psom výbehu

V psom výbehu na Wolkrovej ulici pribudlo v decembri nové solárne osvetlenie. Konkrétne boli nainštalované 4 stĺpy a 8 kusov integrovaných solárnych svietidiel s výkonom 20 W. Nové osvetlenie bolo hradené z poslaneckej priority.

red

Petržalka športuje

to najzaujímavejšie zo sveta tunajšieho športu

FOTO: Klub modernej gymnastiky Danubia

Petržalka má majsterku sveta

O obrovský úspech sa v poľskej Varšave postarala reprezentantka klubu modernej gymnastiky Danubia Maša Machatsová. Na decembrových majstrovstvách sveta v tanečnom športe – jazz dance získala titul majsterky sveta. V tejto disciplíne šlo o historicky prvý slovenský triumf. Machatsová uspela v konkurencii 1 084 tanečníkov z 21 krajín sveta. V Poľsku sa tanečníkom a tanečnicám Danubie podarilo získať aj ďalšie cenné kovy. Titul vicemajstra sveta a striebornú medailu si z Poľska v kategórii jazz dance deti vezie Dávid Hudák, Maša Machatsová pridala k titulu aj bronzovú medailu. Zbierku úspechov doplnili družstvá juniorov a detí dvoma piatimi, šiestym a tromi siedmymi miestami.

dp

Juventa oslávila jubileum medailovou žatvou

Petržalská plaváreň sa otvára

Petržalská plaváreň na Tupolevovej ulici po dlhšej pauze, ktorú si vynútili pandemické opatrenia, opäť otvára svoje brány. Plaváreň bola zavretá od konca novembra 2021 a jej zástupcovia tak návštevníkov vzdelávali aspoň na sociálnej sieti, kde uverejňovali zaujímavé tipy na iné športové využitie. Bližšie informácie k otvoreniu plavárne nájdete na webe petrzalka.sk/plavaren, rovnako tak na všetkých komunikačných kanáloch mestskej časti.

dp

ŠPORT

V trojboji medzi seniorkami získala titul majsterky Slovenska Lucia Novosadová, v kategórii mladších žiačok si druhé a tretie miesto vybojovala Ema Havalďová. Zástupkyne Juventy sa nestratili ani vo finálovom kole Slovenského pohára. V Prešove vybojovali viacero medailí, vyčnievala Jasmina Mogut, ktorá zvíťazila v kategórii Nádeje 2009.

V roku 2021 sa nestratili ani tanečníčky Juventy. Na majstrovstvách Slovenska artových tanečných disciplín sa DVK show dance formácia „I believe in Love“ tešila z titulu majsteriek Slovenska.

dp

FOTO: Juventa Bratislava

Petržalský športový klub Juventa Bratislava má za sebou 10. súťažnú sezónu. Gymnastky počas nej absolvovali viacero pohárových súťaží, kvalifikačné

kolá Slovenského pohára modernej gymnastiky a tiež majstrovstvá SR. Na nich sa medzi desiatimi elitnými gymnastkami Slovenska predstavili aj 4 gymnastky Juventy.

Výzva pre verejnosť: Pódium talentov Petržalky

Kultúrne zariadenia Petržalky s podporou MČ Petržalka dali v uplynulom roku vyrobiť v Belgicku nové multifunkčné exteriérové javisko – mobilné pódium. Je vaše, a je aj na vás, ako užitočne ho spolu využijeme. Okrem profesionálnych a amatérskych umelcov môže dať mobilné pódium priestor aj vám.

Viete spievať, tancovať, hrať na hudobný nástroj, recitovať...? Kultúrne zariadenia Petržalky vás pozývajú do súťaže o najväčší talent mestskej časti – Petržalský Parnas roku 2022. Každý z vás, kto má chuť a odvahu ukázať čokoľvek, čo ukázať vie, môže to predviesť na novom mobilnom pódii, ktoré bude od 1. mája 2022 do konca Kultúrneho leta 2022 putovať po celej Petržalke.

Podľa toho, kde bývate, postavíme pódium k vášmu domu čo najbližšie, aby vás vaši susedia mohli vidieť vystupovať na javisku priamo z okna svojho bytu alebo aby sa na vás mohli prísť pozrieť hoci aj v papučiach. Hodnotiť vás budú nielen oni, ale aj trojčlenná odborná porota. Na záver sa najlepší z vás stretnú na mobilnom pódii vo finále súťaže Pódium talentov Petržalky o titul Petržalský Parnas 2022 počas Dní Petržalky 2022 v septembri. Svoje prihlášky nám posielajte do 31. marca 2022 na adresu ptp@kzp.sk. Podmienkou prijatia prihlášky je trvalý pobyt v okrese Bratislava V a aspoň minútové video s ukážkou vášho talentu. Viac informácií na www.kulturavpetrzalke.sk/ptp.

KZP

FOTO: KZP

Naj snehuliak je z Tupolevovej

Dňa 10. decembra 2021 sme na facebookovej stránke Kultúra v Petržalke vyhlásili súťaž o naj snehuliaka. Dostali sme viac ako 40 fotografií originálnych snehuliakov. Prvé kolo hlasovania prebiehalo medzi zamestnancami Kultúrnych zariadení Petržalky. Z tohto hlasovania, kde každý zamestnanec mohol pridať maximálne tri hlasy, vzišla päťica snehuliakov. Potom ste na rad prišli vy a pomocou emotikonov určili víťaza. Do ukončenia súťaže 20. decembra získala 117 srdiečok fotografia Ivany Vlkovej. Podľa slov autorky fotografie: „Bola to

spoločná práca našich detí z MŠ Tupolevova.“ Na druhom mieste s počtom 88 hlasov sa umiestnila Mária Jakušová so snehuliakom s modrým hrncom. A 46 hlasov získala fotografia Lucie Hanko. Výstavu zaslaných fotografií si môžete prezrieť do konca januára v oknách DK Zrkadlový háj. Materská škola Tupolevova získala celoročnú vstupenku na nedeľné rozprávky. S pani učiteľkou Vlkovou sme sa dohodli, že vstupenka bude putovná a každý týždeň si nájdú iné deti cestu do DK Zrkadlový háj alebo DK Lúky na rozprávkovú nedeľu.

KZP

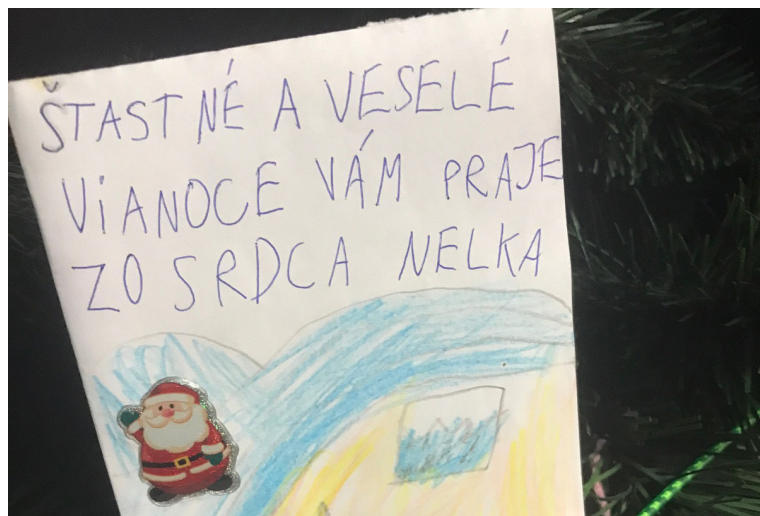

FOTO: KZP

Počas sviatkov sme odfotovali vaše príspevky, vianočné vinšy a prania aj vlastnoručne vyrobené ozdoby, ktoré krásili stromčeky na týchto miestach: Gašleria Kontajner, Petržalská tržnica,

Slnečnice, Ovsíštské námestie, Nobelovo námestie, Technopol, DK Lúky, DK Zrkadlový háj, CC Centrum, Tyršovo nábrežie pri električke pod kupolou z kolies.

FOTO: KZP

FOTO: KZP

Petržalka bude spojená s Talentom Prahy 5

Petržalka bude mať aj tento rok zastúpenie na slávnostnom koncerte laureátov súťaže Talent Prahy 5, ktorý sa uskutoční 22. februára v Národnom dome na Smíchove. Referát kultúry a športu miestneho úradu MČ Petržalka v spolupráci so Základnou umeleckou školou Jána Albrechta na Topoľčianskej ulici participuje na tomto významnom umeleckom podujatí od jeho počiatku. Tento rok bude mestskú časť na koncerte reprezentovať v pozícii čestného host'a Ema Somolányiová, ktorá študuje hru na klavíri v 3. ročníku II. stupňa základného štúdia pod vedením Jany Boudovej. Ema má pripravený Klavírny koncert číslo 5 f mol od Johanna Sebastiana Bacha, BWV 1056, 1. časť Allegro. Je to veľmi talentovaná žiačka, podobne ako jej predchodcovia z minulých ročníkov koncertu.

Talent Prahy 5 je súťaž mladých talentov, ktorá sa koná každoročne pod záštitou Mestskej časti Praha 5. Zúčastniť sa na nej môžu žiaci základných umeleckých škôl do 15 rokov, študenti od 15 do 26 rokov, študenti konzervatórií či vysokých škôl pôsobiaci v územnom obvode Prahy 5, 13 a 15. Organizátorom a garantom tohto projektu je prestížna Pražská komorná filharmónia

Ema Somolányiová FOTO: archív E. Somolányiovej

nia PKF – Prague Philharmonia. Víťazov súťaže vyberá porota na čele s predsedom, ktorým je významný dirigent Leoš Svárovský.

Vyvrcholením súťaže mladých talentov je práve slávnostný gala-večer laureátov. Víťazi jednotlivých kategórií budú môcť účinkovať

s Pražskou komornou filharmóniou a túto možnosť ponúka vedenie súboru aj pozvaným čestným hosťom koncertu. Aj v ich prípade ide o mladých umelcov – študentov ZUŠ, konzervatórií či vysokých škôl pochádzajúcich zo zahraničia. Výber čestných hostí

podlieha rozhodnutiu predsedu poroty na základe zaslanej nahrávky diela, s ktorým by sa chceli hostia predstaviť.

Spomedzi žiakov, ktorí na jednotlivých ročníkoch Talentu Prahy 5 reprezentovali mestskú časť Petržalka a ZUŠ Jána Albrechta na koncerte laureátov, spomeňme napríklad Angeliku Fábry, ktorú pripravovala pedagogička Darina Andučič-Tóthová, alebo talentovaného klaviristu Ryana Martina Bradshawa, ktorý je vo svojich 15 rokoch už svetovo uznávaný. Bradshaw študoval na ZUŠ pod vedením Vencislavy Ilievskej, s ktorou si v aktuálnom vydaní novín môžete prečítať rozhovor.

mt

Angelika Fábry a Leoš Svárovský. FOTO: ZUŠ J. Albrechta

KARIKATÚRA

Počul si, že zakázali ohňostroje?

Počúvam to každý Silvester už od piatej.

„Všetky cesty vedú do Pet

V tretej časti seriálovej rubriky Príbehy ulíc sa pozrieme na tajomstvá miestnych ciest, presnejšie Jantárovej, Dunajskej, Viedenskej, Rusovskej, Dolnozemskej a Panónskej. Niektoré z nich kopírujú trasy významných historických ciest.

Územie, na ktorom dnes leží Petržalka, bolo v histórii významným strategickým bodom na hranici, ktorú odjakživa prirodzene tvorila rieka Dunaj. Práve v miestach pod dnešným Bratislavským hradom sa nachádzal brod, cez ktorý bolo možné pri nižšej hladine rieky prejsť na druhú stranu. Na kontrolu týchto dôležitých miest boli najímaní strážcovia a ako sa uvádza v prvej písomnej zmienke o osídlení územia v darovacej listine kráľa Ondreja II. z roku 1225, v tejto lokalite kedysi zabezpečovali poriadok vojaci z kmeňa Pečenehov, ktorí tu mali vybudovanú aj osadu. Podľa nich dostala neskôr názov celá oblasť – Pečňa (nem. Pötschen) a od nej odvodené pomenovania Pečniansky les, Pečnianska ulica, prípadne dnes už neexistujúce Pečnianske rameno.

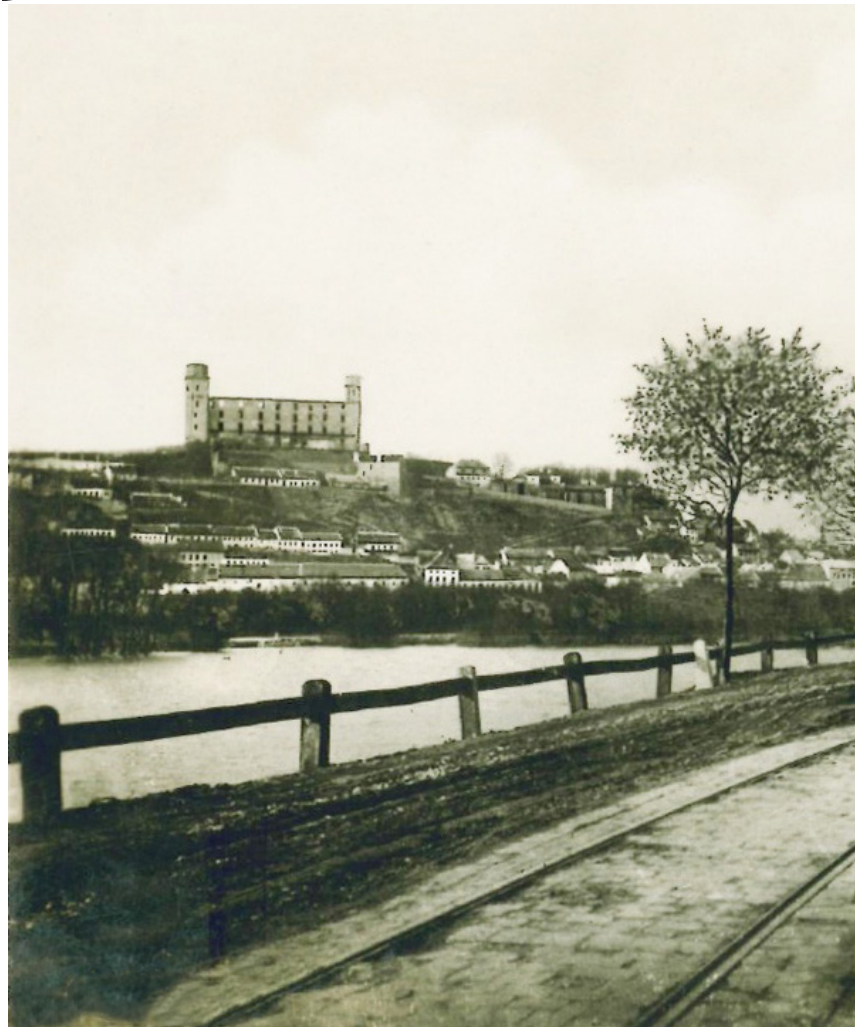
Cesty, ktorých prvotným účelom bola preprava tovaru a obchod s cennými materiálmi, plnili aj dôležitú úlohu v šírení informácií a kultúry.

V dnešnej dobe tieto cesty nahradili diaľnice, železničné, lodné alebo letecké trasy, informácie a kultúra sa šíria prostredníctvom médií a internetu, ale pripomienky dávnych významných spojnic sa v súčasnej Petržalke dajú nájsť.

Môžeme povedať, že Petržalka sa nachádza priamo na križovatke dvoch významných historických obchodných ciest – Jantárovej a Dunajskej. Dunajská cesta viedla popri pravom brehu Dunaja od Čierneho mora cez Porýnie až do západnej Európy a jedna z viacerých vetví suchozemskej Jantárovej cesty viedla práve cez brod pod hradným bralom. Išlo o mimoriadne významnú starovekú obchodnú cestu, spájajúcu Jadranské more s Pobaltím.

V Petržalke dnes nesie názov tejto cesty ulica, ktorá má jednu zvláštnosť. Jej názov nájdeme prakticky na dvoch od seba oddelených uliciach. Jedna leží v severnej oblasti Dvorov a druhá prechádza zo severu na juh prakticky celými Lúkami. Táto kuriozita je spôsobená nedobudovaním centrálnej severno-južnej komunikačnej osi Petržalky, kadiaľ mala viesť trasa rýchlodráhy a ktorú mal po celej trase lemovvať „bulvár“ s názvom Trieda československých interbrigadistov (interbrigadisti boli dobrovoľní zahraniční vojaci, ktorí bojovali v rokoch 1936 – 1939 v Španielskej občianskej vojne proti jednotkám generála Franka). Keďže sa po roku 1989 nepodarilo túto „chrbtovú kosť“ Petržalky vybudovať a prakticky nie je dobudovaná dodnes, názov bulváru prevzali ulice, ktoré sú v podstate dodnes iba provizórne. Po revolúcii dostali dnešný názov Jantárova cesta a možno sa po štyridsiatich rokoch po dobudovaní električky a priľahlého okolia konečne dočkajú svojho prepojenia a nebudú viac stát' osamote.

Jediné spojenie Bratislavy so západom a našou najbližšou metropolou, Viedňou, zabezpečovala v minulosti Viedenská cesta. Jej trasa, ktorá vedie od Starého mosta až po hraničný priechod Berg, sa až dodnes prakticky nezmenila. Už v 18. storočí bola súčasťou vyvýšenej protipovodňovej hrádze, ktoré sa stavali na príkaz Márie Terézie a túto podobu má aj dnes. Popri tejto významnej medzimestskej ceste sa prirodzene nachádzali aj dôležité budovy – hostinec (Leberfinger), kaviareň (Au Café), divadlo (Aréna), policajná stanica, neskôr fabriky, športové kluby a po ceste v rokoch 1914 – 1945 premávala legendárna Viedenská električka.

Viedenská električka na Viedenskej ceste. ZDROJ: archív Peter Martinko

S druhou metropolou, Budapešťou, zabezpečovala spojenie Rusovská (Orosvárska) cesta, ktorá sa na Viedenskú cestu napájala presne v tých miestach, ako je to dnes. Odtiaľ pokračovala vo svojom súčasnom smere až po Kopčiansku ulicu, ďalej prechádzala v miestach dnešnej železničnej stanice až po koryto Chorvátskeho ramena a ďalej na juh, kde mala smer dnešnej Jantárovej cesty. Z toho dôvodu sa v miestach pred zdravotným strediskom Strečnianska zachovala protitanková stena, ktorá mala počas nemeckej okupácie strážiť práve túto cestu vedúcu z Maďarska.

Ďalšie dve cesty v Petržalke nekopírujú žiadnu historickú trasu. Nesú iba pomenovania, ktoré majú súvis s územím, na ktorom sa nachádzajú. Ide o Dolnozemsú a Panónsku cestu, ktoré

boli vybudované ako dopravný obchvat Petržalky.

Názov Panónskej cesty (pred rokom 1989 Kossutova, podľa maďarského revolucionára Lajosa Kossutha) je odvodený od rímskej provincie Pannonia, ktorá mala severnú hranicu až pri Dunaji a jej súčasťou bol vojenský tábor Gerulata v Rusovciach.

Dolnozemska cesta, ktorá pred premenovaním niesla meno ruského komunistického politika Sverdlovova, odkazuje na pomenovanie územia v Maďarsku, Srbsku a Rumunsku, ktoré boli kolonizované obyvateľstvom slovenského pôvodu. Po významných osobnostiach z Dolnej zeme je pomenované pomerne veľké množstvo ulíc v Petržalke. Ale o nich už v inej časti tohto seriálu.

Martin Kleibl

tržalky“

Plán z roku 1930. ZDROJ: Archív hl. m. Bratislavy

Motorest Zrkadlový háj na Rusovskej ceste postavili v roku 1973. O rok neskôr však kompletne vyhořel. ZDROJ: Kronika Petržalky

Poslanecký duel:

Ako hodnotíte rozpočet MČ Petržalka na rok 2022?

Peter Hochschorner

Tomáš Palkovič

Rozpočet MČ Petržalka na rok 2022 vidím z niekoľkých pohľadov. V princípe som s ním spokojný, pretože v období dlhodobej pandémie som očakával horšie rozpočtové možnosti. Mestská časť bude hospodáriť s celkovou sumou presahujúcou 54 miliónov eur. Bez ohľadu na to by sa však dalo povedať, že Petržalka by si vzhľadom na svoju veľkosť a počet obyvateľov zaslúžila v každej z oblastí aj dvojnásobok toho, čo má k dispozícii. Želali by si to určite všetci vrátane vedenia mestskej časti. Musíme však vychádzať z reálnej situácie. Máme tu isté obmedzené finančné prostriedky a ide o to, aby bol ten balíček optimálne rozdelený medzi rozličné sektory, ako je šport, školstvo, kultúra a tak ďalej. Ja som pri tvorbe rozpočtu dôveroval zamestnancom petržalského úradu, kde je dostatok zodpovedných pracovníkov, ktorí robili, čo mohli. Určite aj v tomto prípade prebiehali snahy zástupcov

jednotlivých oblastí získať viac financií práve pre tú svoju, ale tak je to, prirodzene, vždy a všade. Každý chce pre svoju oblasť to najlepšie, no a každý preferuje niečo iné. Konkrétne rozloženie finančných prostriedkov preto nebudem podrobnejšie komentovať. Pre mňa je podstatné to, že rozpočet je na stole, treba si ho vážiť a zasahovať doň citlivo.

Na rozpočet sa pozerám aj z pohľadu miestneho poslanca, ktorý sa zameriava na oblasť športu. Pri takom pohľade by som mohol povedať, že niektoré oblasti sú azda až príliš zvýhodnené v porovnaní so športom. Viem, že šport nie je pre existenciu samosprávy to najdôležitejšie, ale má zaujímavý presah aj do ďalších oblastí. Treba ho rozvíjať, aby mali deti a mládež možnosť zmysluplného trávenia voľného času, v takom prípade by robili niečo pre svoje zdravie a potláčali by sa problém s užívaním alkoholu a drog. Lepšia kondícia znamená

menšiu záťaž zdravotníckeho systému, dobrí športovci môžu priniesť renomé celej mestskej časti a malo by to aj ďalšie benefity. Šport si teda zaslúži viac peňazí, ale obrovský význam majú aj tie, ktoré sú preň v rozpočte vyhradené. A ak mestská časť nemôže dať viac financií, je dobré hľadať iné riešenia, ktoré rozpočet nezaťažia vôbec alebo len minimálne. Nám sa takto podarilo nájsť investora, ktorý má záujem postaviť športovisko a potreboval na to iba priestory. Takto by malo vzniknúť dobré zázemie pre zápasnícky šport na ZŠ Holíčska. Projekt sa už hýbe dopredu.

Vzhľadom na to, že pôsobím aj ako poslanec Bratislavského samosprávneho kraja, nedá mi nespomenúť aj veľkú investíciu do športového komplexu, ktorú iniciuje župa. Tento projekt sa bude realizovať práve v Petržalke a jeho súčasťou bude kampus pre zhruba 800 detí. Bratislave nič také chýbalo. Čo sa týka

Petržalky, zišli by sa tu aj zariadenia na tréovanie zimných športov, atletický štadión, takisto treba zveľaďovať školské areály a vytvárať tam podmienky na športovanie, čo sa postupne deje a ráta sa s tým aj tento rok. V investičnom pláne je napríklad vytvorenie tartanových dráh pri ZŠ Lachova a ZŠ Turnianska, kde by malo vzniknúť aj multifunkčné ihrisko.

Aby však nebola reč iba o športe, chcem oceniť – a to aj vo vzťahu k rozpočtu –, že mestská časť sa stará o verejné priestranstvá vo vlastnej réžii a nerieši tieto služby dodávateľsky do takej miery, ako to bolo kedysi. Toto rozhodnutie súčasného starostu prináša pozitívne výsledky a šetrí to verejné financie. Bolo by dobré, keby sa v tomto smere udržala kontinuita a aby sa tento model naďalej rozvíjal.

Peter Hochschorner

PRE Petržalku a Zmena zdola

Síce veľmi nerád, no návrh rozpočtu MČ Petržalka na rok 2022 som nemohol podporiť.

Pokúsím sa v stručnosti vysvetliť, čo ma najmä z pozície predsedu Komisie dopravy, mobility a bezbariérovosti k takémuto rozhodnutiu viedlo.

Hlavným problémom tohto rozpočtu nebolo z môjho pohľadu nastavenie jeho parametrov na papieri, ale schopnosť pána starostu a jeho úradu ho aj reálne implementovať. Toto nakoniec nie je iba môj dojem, ale číslami a udalosťami podložený reálny stav. Dovoľte mi to objasniť.

Pán starosta nedávno hneď v niekoľkých mediálnych výstupoch spomínal, že chce byť predovšetkým dobrým hospodárom. Ako hlavný argument podporujúci jeho úspešnosť uviedol prebytok rozpočtu, ktorý ostal na konci roku 2020 na účtoch MČ Petržalka, konkrétne ohromujúcich 4 392 246 eur. Takéto chápanie pojmu dobrý hospodár či dobrý starosta považujem za absolútne mylné. Na prvý pohľad ušetrené peniaze na účte môžu vyzeráť dobre. V skutočnosti to však znamená, že občanom neboli dodané objednané služby v hodnote 4 392 246 eur a zaplatili na daniach 4 392 246 eur úplne zbytočne. Dodávanie služieb je celým zmyslom výkonu funkcie starostu. Neschopnosť dodať občanom aj niektoré úplne základné služby v tak obrovskom objeme nemôžeme nazývať dobrým hospodárením.

Požiadajte napríklad ktoréhokoľvek Petržalčana, aby vám ukázal chodník potrebuujúci opravu – a ukáže vám aspoň tri. Petržalka v roku 2021 podľa dostupných informácií

opravila 0 m (slovom nula metrov) chodníkov a urobila 0 (slovom nula) bezbariérových úprav napriek tomu, že na to mala vyhradených 585 230 eur v rozpočte a napriek tomu, že väčšina poslancov zastupiteľstva z iniciatívy Komisie dopravy, mobility a bezbariérovosti schválila 15. 12. 2020 uznesenie č. 338 s presným zoznamom lokalít určených na opravu a debarierizáciu.

Ďalším dodnes nevykonaným je uznesenie č. 188 zo 4. 2. 2020, podľa ktorého mal starosta pripraviť a realizovať cyklotrasu č. 13 (Čerňavského a Wolkrova ulica) a č. 21B (Jasovská, Turnianska, Humenské nám., Žehrianska a Dolnozemska) v zmysle Štúdie rozvoja cyklistickej dopravy. Úrad tiež nerealizoval viaceré aktivity financované z tzv. „poslaneckých priorít“ (zdroje z rozpočtu, o ktorých alokácii na konkrétne projekty rozhodujú priamo poslanci). Ako príklad môžem uviesť nerealizovanú úpravu verejného priestoru pred ZŠ Dudova.

Pán starosta s úradom tieto uznesenia zastupiteľstva jednoducho odignorovali a nevykonali. Ak voči takémuto (ne)konaniu starostu a úradu neexistuje opravný prostriedok či možnosť jeho vymáhania, zastupiteľstvo sa prakticky stáva úplne nepotrebným. Toto považujem za obrovský problém nastavenia zastupiteľskej demokracie v obciach. Takto prejavovaná vôľa väčšiny voličov jednoducho musí byť rešpektovaná, inak pre toto zriadenie potrebujeme hľadať nový názov.

Poslancom za klub Team Vallo sa nakoniec po rokovaní podarilo do veľkej miery presadiť financovanie na kapitoly, ktoré považujeme za kľúčové, ako napríklad investície do verejného priestoru, životného prostredia (výsadba zelene, odstraňovanie nelegálnych skládok), dopravy a komunikácií (opravy a debarierizácia chodníkov, opravy ciest a parkovísk, výstavba cyklotrás), školstva (opravy a investície do budov a areálov ZŠ a MŠ) a mnohých ďalších.

Požiadavka Komisie dopravy o detailnejšie rozpracovanie programu č. 4.1.1 (oprava a obnova komunikácií) a 4.1.3 (výstavba chodníkov, komunikácií a cyklotrás) v rámci návrhu investičného plánu však ostala úradom nerealizovaná. Neexistuje ani žiadna projektová príprava. Obávam sa preto, že čísla schválené v rozpočte na rok 2022 ostanú aj tento rok do veľkej miery len na papieri. Realizovať sa bude iba zopár kapitol, ktoré pán starosta vníma ako priority a dokáže ich manažovať a kontrolovať osobne.

Tomáš Palkovič

Team Vallo

Lýdia Ovečková

PRE Petržalku a Zmena zdola

Vyrástla som a žijem celý život v Petržalke – na Lúkach. Som ekonómka a hrdá mama 2 detí. Práve vďaka nim som sa pred rokmi začala venovať revitalizácii detských ihrísk a občianskemu aktivizmu. Ako petržalská poslankyňa som nápomocná pri riešení rôznych podnetov, podporujem komunitný život a vzájomnú spoluprácu samosprávy a obyvateľov. Počas môjho „poslancovania“ som iniciovala a participovala na projektoch v rôznych oblastiach – športový areál Jama na Šáňovskej, revitalizácia verejných detských ihrísk a športovísk, revitalizácia areálov školských dvorov ZŠ, inkluzívne vzdelávanie v MŠ a ZŠ, navýšenie počtu asistentov učiteľa, jazykové vzdelávanie pre učiteľov ZŠ, rozširovanie kapacít MŠ, zmena v systéme poskytovania dotácií, zintenzívnenie spolupráce so seniormi, spolupráca s občianskymi združeniami, Petržalský mládežnícky parlament, Koncepcia rozvoja práce s mládežou, MOM, podpora športu či kultúry v Petržalke...

Nesmierne ma teší, že môžem byť pri významných životných udalostiach Petržalčanov, ako sú sobáš a víťanie detí do života.

Pôsobím takisto ako poslankyňa Bratislavského samosprávneho kraja a aj vďaka mojej iniciatíve vznikol jedinečný spoločný projekt – Spojená škola Pankúchova 6 s IB vzdelávacím programom v anglickom jazyku od 1. triedy ZŠ.

Za každým výsledkom sú hodiny každodennej práce mnohých ľudí – kolegov na oboch úradoch, ale aj niektorých kolegov poslancov či aktívnych Petržalčanov. Bez spoločného úsilia všetkých zainteresovaných by sa mnohé veci nepodarili. ĎAKUJEM za to, že sa nám spoločne darí Petržalku posúvať vpred tak, aby bola krajším a lepším miestom pre život nás všetkých.

„Farba jari je v kvetoch,...“
(dokončenie je v tajničke)

						Pomôcky: Ajao, Aasiaat, sky, Noire	Model nemckého automobilu Volkswagen	Nigérijské sídlo	2. časť tajničky	Spodok nádoby	Riadiaci orgán (skr.)	Značka kozmetiky	Číra tekutina
						Pozdravenie							
						Patriace Alinovi							
						Japonský šport					Počnúc		
						Nebo, po anglicky					Pooberal		
						Citoslovce bolesti				Osobné zámeno			
						Citoslovce povzdychu				Prudko klesal			
Autor: Vierka Blahová	Vnútri	Národný park (skr.)	Verdiho opera	Kráčali, išli	Abtesla (zn.) Druhá dvojhĺaska			1. časť tajničky					
3. časť tajničky							Nedarovalo						
							Dolná časť tváre						
Opito, po česky						Pichali							Archeolo- gický ústav (skr.)
						Nie staro							
Pomôcky: Blind, Clair, Achaj	Kopnutie, úder nohou	Rímske číslo 501			Žmurkol						Tu máš		
		4. časť tajničky			Zvuk zvončeka						Slabomyseľ ná žena		
Kilopascal (zn.)				Francúzsky režisér							Kráčajú		
				Zasyč							Prines		
Plúž			Hádka, škriepka										
			Zbavoval ostrosti										
Delobuch								Rieka v Kanade					
								Grónske sídlo					
	Sparno												
	Abvolt (zn.)							Mužské meno (1.10.)					
								Guľovité plody					
Rôsol, huspenina						Ttanečnica v balete							
						Prievoz cez rieku							
Žart					Žni								
					Mestský odbor (skr.)								
	Hliník (zn.)			Mobilný telefón									
	Len, jedine			Miesto blaženosti							Krídlo (anat., odb.)		
											Ťažko pracuj		
Rímska 4			Mužské meno									Ejej	
			Ruský súhlas									Stredová priamka	
Skúma					Napínala (bás.)					Surovina na výrobu nafty			
Starogrék					Vek, aetas (skr.)					Iste, istotne			

Na troch vyžrebovaných čitateľov, ktorí úspešne vylúštia tajničku, čakajú ceny. Odpovede nám zasielajte na e-mailovú adresu noviny@petrzalka.sk a do predmetu správy uveďte Tajnička.